

**БЕЗОПЛАТНА
ПРАВОВА
ДОПОМОГА**

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Експертиза безпеки життєдіяльності

Поняття, предмет та об'єкти експертизи безпеки життєдіяльності

Експертиза безпеки життєдіяльності, або Експертиза з дослідження причин та наслідків порушень вимог безпеки життєдіяльності та охорони праці – це підвидинженерно-технічної експертизи, яка є однією ізвидів судової експертизи.

Дана експертиза проводиться після подання органом, або особою, що її призначає, або залучає експерта, матеріалів, які оформлені відповідно до вимог процесуального законодавства та Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08 жовтня 1998 року № 53/5.

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Предметом цієї експертизи є отримання фактичних даних про нещасний випадок, стан та умови праці чи іншої діяльності, обставини і умови, що призвели до виникнення небезпечного фактора чи нещасного випадку та інші дані, які мають значення для вирішення справи. Уся зібрана інформація та об'єкти досліджуються, а висновки для результатів експертизи встановлюються на основі спеціальних експертних знань в галузі безпеки життєдіяльності і охорони праці.

Під час проведення такої експертизи з метою виконання певного експертного завдання експертами застосовуються відповідні методи дослідження, методики проведення судових експертиз, а також нормативно-правові акти та нормативні документи (міжнародні, національні та галузеві стандарти, технічні умови, правила, норми, положення, інструкції, рекомендації, переліки, настановчі документи Держспоживстандарту України), а також чинні республіканські стандарти колишньої УРСР та державні класифікатори, галузеві стандарти та технічні умови колишнього СРСР, науково-технічна, довідкова література, програмні продукти тощо.

Визначення способу проведення експертизи (вибір певних методів дослідження) належить до компетенції експерта.

Завдання експертизи безпеки життєдіяльності

Основними завданнями такої експертизи є:

- 1) установлення причин, механізму та наслідків нещасного випадку, аварії;
- 2) установлюється відповідність між діями певних осіб та вимогами нормативно-технічних документів, які регламентують безпечний хід виконання робіт, тощо;
- 3) встановлення коло осіб та причинно-наслідковий зв'язок між їх діями або бездіяльністю, що спричинили настання нещасного випадку, аварії;
- 5) установлюється відповідність кваліфікації суб'єкта та характер роботи, яка ним виконується, а також зоручинно-наслідкових зв'язків, з технічної точки, між діями (бездіяльністю) осіб та настанням події нещасного випадку, аварії тощо;
- 8) визначається відповідність фактичних умов праці та нормативними вимогам щодо охорони праці.

Перелік дослідних установ

Експертизи та дослідження проводяться експертними установами за зонами регіонального обслуговування згідно з переліком науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України дія яких поширюється на регіональні зони:

- Дніпропетровська, Запорізька області (*Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз*);
- Донецька, Луганська області (*Донецький науково-дослідний інститут судових експертиз*);
- м. Київ, Вінницька, Житомирська, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька та Чернігівська області (*Київський науково-дослідний інститут судових експертиз*);
- Автономна Республіка Крим (*Кримський науково-дослідний інститут судових експертиз*);
- Волинська, Закарпатська, Львівська та Рівненська області (*Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз*);
- Миколаївська, Одеська та Херсонська області (*Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз*);
- Сумська, Полтавська, Харківська області та м. Севастополь (*Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені заслуженого професора М.С. Бокаріуса*).

А також - *Науково-дослідний центр судової експертизи з питань інтелектуальної власності* зона дії обслуговування, якого поширюється по усіх регіонах.

Важливо - у разі існування обставин, які призводять до неможливості або недоцільності проведення експертизи в установі за зоною регіонального обслуговування, орган чи особа, що призначає експертизу (залучає експерта), зазначивши про відповідні мотиви, доручає її проведення у іншій експертній установі.

Терміни проведення експертиз

Відповідно до п. 1.13 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 08 жовтня 1998 року № 53/5 терміни проведення експертиз встановлюється керівником експертної установи (або заступником керівника чи керівником структурного підрозділу) і становлять:

- **10 календарних днів** - матеріали, що містять незначну кількість об'єктів і прості за характером досліджень;
- **30 календарних днів** - середня кількість об'єктів та середні за складністю характеру дослідження;

- **60 календарних днів** - матеріали з великою кількістю об'єктів, або із складним характером досліджень;

- **понад 60 календарних днів** - щодо матеріалів із великою кількістю об'єктів та вирішуваних питань, або особливо складних за характером досліджень які потребують використання криміналістичного обладнання (лазерного, оптичного, електронного), проведення експериментальних досліджень, із застосування декількох методів;

- **понад 90 календарних днів** - якщо експертиза є особливо складною, або багато об'єктною і потребує вирішення понад десяти питань із застосуванням досліджень, чи налічує понад п'ять томів матеріалів справи, або є комплексною та потребує залучення фахівців з інших установ (у тому числі судово-медичних), підприємств, організацій.

Початок строку проведення експертизи розпочинається з наступного робочого дня, після надходження матеріалів і закінчується у день направлення їх особі або органу, які призначили експертизу.

У випадку, коли закінчення встановленого строку припадає на неробочий день, то наступний робочий день вважається днем закінчення строку.

Важливо, що при значному завантаженні експерта та знаходження в нього на виконанні одночасно понад десяти експертиз, у тому числі комісійних та комплексних, вказані терміни можуть бути переглянуті, або встановлені додатково з урахуванням необхідного реального часу на їх виконання.